

KansalaisAreena ry

Tampere

Vapaaehtoistoiminnan koulutusyhteistyön kehittämisryhmä, syksy 2009
Muistio I tapaamisesta 21.10.2009 klo 14-17, Vanha kirjastotalo, Mäkelän kabinetti

1. Työryhmä ja läsnäolijat (lihavoitu)

1. Annina Virta, Kuuloliitto ry, [annina.virta\(at\)kuuloliitto.fi](mailto:annina.virta(at)kuuloliitto.fi)
  2. Laura Tuominen-Lozic, Kehitysvammaisten tukiliitto ry, [laura.tuominen-lozic\(at\)kvvtl.fi](mailto:laura.tuominen-lozic(at)kvvtl.fi)
  3. **Jaana Hellevaara, [jaana.hellevaara\(at\)pp.inet.fi](mailto:jaana.hellevaara(at)pp.inet.fi)**
  4. **Taina Karman, Tyttöjen Talo/Setlementti Naapuri, [taina.karman\(at\)naapuri.fi](mailto:taina.karman(at)naapuri.fi)**
  5. Mikko Nykänen, [mikko.nykanen\(at\)windowslive.com](mailto:mikko.nykanen(at)windowslive.com)
  6. **Jari Kivimäki, [jari.kivimaki\(at\)tahtotila.fi](mailto:jari.kivimaki(at)tahtotila.fi)**
  7. **Oili Jyrkämä, Kehitysvammaisten tukiliitto ry, [oili.jyrkama\(at\)kvvtl.fi](mailto:oili.jyrkama(at)kvvtl.fi)**
  8. Inkeri Ruuskanen, Sopimusvuori, [inkeri.ruuskanen\(at\)sopimusvuori.fi](mailto:inkeri.ruuskanen(at)sopimusvuori.fi)
  9. **Ulla Suvanto, Crohn ja Colitis ry, [ulla.suvanto\(at\)crohnjacolitis.fi](mailto:ulla.suvanto(at)crohnjacolitis.fi)**
  10. Vehkalahti Tiina-Liisa, Tampereen kaupunki, nuorisotyö, [tiina-liisa.vehkalahti\(at\)tampere.fi](mailto:tiina-liisa.vehkalahti(at)tampere.fi)
  11. **Anne Lindfors, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, [anne.lindfors\(at\)simpukka-yhdistys.fi](mailto:anne.lindfors(at)simpukka-yhdistys.fi)**
  12. Matti Mustajarvi, Tampereen Seudun Vertaiskeskus, [matti.mustajarvi\(at\)luukku.com](mailto:matti.mustajarvi(at)luukku.com)
  13. **Riitta Salmi, Tampereen Seudun Vertaiskeskus, [marjarisa\(at\)dnainternet.net](mailto:marjarisa(at)dnainternet.net)**
  14. **Tuija Seppänen, Aleksintupa, Tampereen seudun näkövammaiset ry, [aleksintupa\(at\)tsnv.fi](mailto:aleksintupa(at)tsnv.fi)**
  15. Krista Heiniö, Kuuloliitto, [krista.heinio\(at\)kuuloliitto.fi](mailto:krista.heinio(at)kuuloliitto.fi)
  16. **Rosita Juurinen, YAD ry, [rosita.juurinen\(at\)yad.fi](mailto:rosita.juurinen(at)yad.fi)**
  17. **Taija Heimo, Koivupirtin säätiö, [taija.heimo\(at\)koivupirtti.fi](mailto:taija.heimo(at)koivupirtti.fi)**
  18. **Leena Ulmanen, Sopimusvuori ry/oy, [linkkiprojekti\(at\)sopimusvuori.fi](mailto:linkkiprojekti(at)sopimusvuori.fi)**
- Sihteeri: Jatta Vikström, Kansalaisareena ry, [jatta.vikstrom\(at\)kansalaisareena.fi](mailto:jatta.vikstrom(at)kansalaisareena.fi)**

2. Etukäteiskysymykset ensimmäistä tapaamista varten (ks. vastauskooste liitteenä)

- 1) Mitä vapaaehtoistoiminnan koulutusta yhteisöllänne on ollut vuoden sisällä
  - a) organisaationne vapaaehtoisesti toimiville jäsenille?
  - b) vapaaehtoisille, jotka eivät ole organisaationne virallisia jäseniä?
  - c) luottamushenkilöillenne, jotka toimivat vapaaehtoisesti?
  - d) muille vapaaehtoisille (keille?)?

Kerro jokaisen kohderyhmän (a-d) osalta lyhyesti koulutuksen otsikko/sisältö, kohderyhmä, laajuus (esim. kokonaistuntimäärä), sekä säännöllisyys (toistuva/kertaluonteinen).

2) Missä asioissa näette vapaaehtoistoiminnan koulutusyhteistyön mahdollisuutta Tampereella? Mitä koulutusta, kenelle, miten järjestettynä?

3) Millaista omaa yhteisöänne hyödyttävää koulutuksellista osaamista toivoisitte muilta?

4) Mitä koulutuksellista osaamista yhteisöllänne olisi tarjota?

KansalaisAreena ry

3. Kansalaisareenan terveisiä kansalliselta ja eurooppalaiselta vapaaehtoistoiminnan kehittämisareenalta

- vapaaehtoistoiminnan infrastruktuurit Euroopan eri maissa
- tapaamiset eduskunnan tukiryhmän kanssa
- Tekes-hanke eri alueilla

4. Osallistujien odotuksia työryhmän työskentelyyn ja tamperelaisen vapaaehtoistoiminnan koulutusyhteistyön kehittämiselle

4.1 Yhteisten tukirakenteiden ja –prosessien kehittymisen odotuksia

- tiedon kulun ja rakenteiden kehittäminen myös koulutusten osalta
- kouluttaja/osaaja/tietopankki vapaaehtois- ja vertaistoiminnalle
- käsikirja vertaistukijoille
- materiaalit ja oppaat
- seminaarien järjestämisyyhteistyö
- yhteinen näkyvyys ja tapa toimia
- yhdestä www-osoitteesta tietoa Tampereen vapaaehtoistoinnasta ja linkitykset valtakunnalliseen toimintaan
- verkostoituminen, tietotaidon kokoaminen ja jakaminen
- INTOA-rekrytussuhteistyö oli hyvä juttu – toi konkreettisesti uusia vapaaehtoisia
- yhteisesti saataisiin nimekkäitä puhujia
- tilaresursseja voi jakaa

4.2 Käytännön yhteistyöodotuksia koulutusten ja työnohjauksen kehittämiseen ja tarjontaan

4.2.1 Vapaaehtoisille suunnattu koulutus

- yhteistyössä organisoitu vapaaehtoistoiminnan peruskoulutusmalli (esim. Oulun mallin mukaan)
- yhteistyössä organisoitu vapaaehtoistoiminnan erityiskoulutusten tarjotin
- vertaistukikoulutus, vertaisohjaajakoulutus ja vertaistukiryhmän käynnistämiskoulutus

4.2.2 Järjestöille suunnattu koulutus

- yhteistyökoulutus järjestöille
- ulkopuolisten vapaaehtoisten vastaanottamiskoulutus
- rekrytointikoulutus
- vapaaehtoisten tukeminen
- vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen, motivointi, arviointi
- vertaistuellinen työnohjaus ja kokemusten vaihtomahdollisuus työntekijöille
- työnohjauksen sisällöt ja mallit (edistää: sitoutumista, laatua, jaksamista)
- vapaaehtoisten jaksamisen tukeminen
- yleisille yhdistyskoulutuksille olisi tarvetta
- oman toiminnan selkeyttämiskoulutus (olemassaolon tarkoitus, strategiatyö ja toimintaprosessien kehittäminen)

KansalaisAreena ry

5. Mitä hyötyä olisi Tampereella hyvin toimivasta vapaaehtoistoiminnan koulutusyhteistyöstä

5.1 ... potentiaalisille uusille vapaaehtoisille?

- yhtenäinen ymmärrys vapaaehtoistoiminnasta
- helppo lähteä vaikka vain uteliaisuuttaan tulee mukaan, ei vielä sido mihinkään => vielä valinnanvapaus valita suunta itse myöhemmin
- kaikille yhteinen yleiskoulutus => yhtenäinen, laadukas, luotettava
- neutraali aloittamisen viitekehys ja laaja näkemys tarjolla
- koulutustarjontaa enemmän kun resursseja yhdistetään
- laadukas koulutustarjotin, porkkanana todistus CV:een
- saa tietoa laajasta vet-kentästä
- turvallista lähteä mukaan isoon selkeään (ei epämääräistä)

5.2 ... jo toimiville vapaaehtoisille?

- tavata muiden järjestöjen vapaaehtoisille, kokemusten jakaminen
- laadukasta ja monipuolista tarjontaa ja jatko/täsmäkoulutusta eri teemoista
- toisiaan täydentävää osaamista, laajempi tarjonta => voi valita itselleen sopivia koulutuksia
- kynnyksensä muihin vet-toimintoihin madaltuu
- jos vaikka ei ole koskaan ollut koulutusta, pääsee koulutuksen piiriin
- näkemystä ja näkökulmaa
- yhteisöllisyys, meitä on muitakin meitä vapaaehtoisia => motivaatio, sitoutuminen

5.3 ... vapaaehtoisjärjestöille?

- resurssien säästäminen, osaamisen jakaminen
- ei pyörän keksimistä uudelleen
- myös työntekijöille yhteistyö mahdollistaa vertaistukea, oman osaamisen lisäämistä, laajentaa koulutustarjontaa
- vapautta ja lisää resursseja ja lisää laatua
- mahdollistaa koulutuksen tarjoamisen myös pienille järjestöille
- resursseja ja aikaa säästyy muuhun, toiminnan kehittämiseen
- luotettavuus sekä ulos- että sisäänpäin kasvaa

5.4 ... Tampereen kaupungille ja virkamiehille?

- pystytään konkreettisesti näyttämään mitä vet on koko laajuudessaan => vaikutukset rahoituksen saantiin
- antaa takeita laadusta
- monipuolisuus esiin
- vakuuttavuutta, luotettavuutta
- selkeyttää rajapintoja

KansalaisAreena ry

- monipuolisuus ja laatu tukevat ja täydentää kaupungin omaa toimintaa/palveluja
- organisoitu kuva rakenteesta, hahmottamisen paraneminen = ei vet-mössöä
- antaa virikkeitä tamperelaisille ihmisille, syrjäytymisen ehkäisyä

5.5 ... tamperelaisten järjestöjen toiminnan rahoittajille?

- yhteistyö on rahoittajien intresseissä = niukkenevien resurssien säästöt, taloudelliset säästöt tai samalla rahalla enemmän
- vähentäisi rahoittajan näkökulmasta projekti/toimijasekamelskaa, kaikki eivät hakisi erikseen saman asian toteuttamiseen/kehittämiseen
- helpottaa rahoittamispäätöksen tekemisiä, koska keskitetty haku
- resurssit tehokkaaseen käyttöön
- selkeyttä päätöksentekoon
- volyyymiä vaikuttamiseen, synergiaetu, pienemmätkin saavat äänensä kuulumisiin
- päällekkäisyydet pois

6. Kvanttihyppy tulevaisuuteen (2015)

”On vuosi 2015. On kulunut viisi vuotta siitä, kun tamperelaiset vapaaehtoisjärjestöt päättivät lähteä systemaattisesti kehittämään eri toimijoiden välistä koulutusyhteistyötä. Ja paljon onkin muuttunut hyvään suuntaan!

Jarkko on 18-vuotias tamperelainen ylioppilas. Jatko-opiskelupaikan saaminen ei ensimmäisellä kerralla onnistunut ja Jarkko etsii nyt työtä. Vähäistä työkokemusta hänellä on lähinnä osa-aikaisista palveluammateista; kioskin ja vaateliikkeen myyjän tehtävistä. Työnsaantikin näyttää nyt kuitenkin olevan kiven alla.

Jarkolla on isoäiti Maija, joka on juuri jäänyt eläkkeelle. Hän nauttii suunnattomasti aamuista, jolloin ei enää tarvitse herätä kellon soittoon. Isoäiti jäi leskeksi kolme vuotta sitten, ja on mielestään hieman yksinäinen tässä uudessa elämäntilanteessa. Ennen työhön käytettyä osaamista, aikaa ja energiaa olisi vielä tarjolla - johonkin.

Jarkon Pekka-isä taasen on johtavassa asemassa oleva diplomi-insinööri, joka kaksi vuotta sitten sai lääkäriltään vakavan kehotuksen elintapojen parantamiseen ja kunnon kohottamiseen. Työkiireiltään hänen on edelleenkin välillä vaikea löytää riittävästi aikaa itselleen, läheisilleen ja ystävilleen. Mikäli aikaa olisi, hän mieluusti käyttäisi sen liikunnan parissa yhdessä muiden samanhenkisten kanssa.”

6.1 Mitä vapaaehtoistoiminnan rakenteita ja koulutusta Jarkko, Maija ja Pekka todennäköisesti tarvitsevat nyt heti ja kahden seuraavan vuoden aikana?

6.1.1 Rakenteita

- tietoa kaikista toimintamahdollisuuksista
- mahdollisuuksien kartoittamista ja löytämistä
- eri ”alojen” kokeilumahdollisuudet
- elämäntilanteet ja ikä asettavat reunaehdot: iltakoulutukset, viikonloppukoulutukset,

KansalaisAreena ry

- verkko-oppimisen mahdollisuudet
- koulutuspolkuajattelu
- työnohjaus
- virkistys
- innostamis/info/rekrytointihetket ja –tapahtumat
- yrityksissä/työpaikoissa puhumassa vapaaehtoistoiminnasta => työntekijät potentiaalisia uusia vapaaehtoisia
- vastuullisempia tehtäviä kiinnostuksen mukaan
- yliopistojen vet-koulutusohjelmat
- koulutetut isokset olisivat hyvää vet-potentiaalia
- malleja ja koulutusta myös lyhytkestoisempiin vapaaehtoistehtäviin ja –suhteisiin
- erilaista koulutusta ja tukea erilaisille vapaaehtoisille

6.1.2 Koulutussisältöjä

- yleinen järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan perehdyttävä koulutus kaikille (mitä on vapaaehtoistoiminta, mitä on olla vapaaehtoinen)
- vuorovaikutustaidot
- elämäntaitoja
- liikuntaharrastukseen liittyvää koulutusta, ryhmänohjaajakoulutusta
- ystävä/auttajakoulutus
- vertaistuki
- lisäosaamista substanssiin
- uutta tietoa, teemakoulutukset kiinnostuksen mukaan
- jatkokoulutusta itseä kiinnostavissa asioissa
- motivointikoulutus
- urheiluseurojen vapaaehtoiskoulutus

7. Millä tahoilla tiedätte tai oletatte tällä hetkellä (2009) olevan erityistä annettavaa, osaamista, ja/tai resursseja tamperelaiseen vapaaehtoistoiminnan koulutusyhteistyöhön? Mitä erityistä? Mitkä tahot vähintään tulisi saada mukaan koulutusyhteistyön suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen? Miksi? Mitä tässä asiassa pitäisi seuraavaksi tehdä? Kuinka tulisi edetä?

- vielä tarvitaan muitakin osaavaa tahoja läsnä olevien lisäksi
- Mummon kammari, spr, mll ja seurakunta
- urheilupiirit ja seurakunnat, VAU=vammaisurheiluliitto
- poliisi mukaan koulutusyhteistyöhön
- mielenterveysongelmaisten vapaaehtoiseksi pyrkivien kohtaamiseen tarvitaan seula
- rikolliset, pedofiilit,.. => vapaaehtoistoiminnan turvallisuus ja laatuohjelma
- Kaupunkilähetys
- Tampereen kaupunki (sovittelu, tukihenkilö)

KansalaisAreena ry

- Oppilaitokset, yliopisto, Piramk, poliisiammattikorkea (opintopisteet, ei vain sosiaalialat, vaan myös esim. tradenomit vaikka kirjanpitoa tekemään, remonttityöt, rakennustyöt)
- eri sektoreilta eri edustus
- vapaaehtoisten edustus = tarpeet ja kokemukset ja toiveet
- Muotialan asuin ja toimintakeskus
- Taimi ry
- teknologiaosaajat
- Lions't

8. Jatkosta sovittua

- Jatta valmistele muistion ja toimittaa sen osallistujille, joilla 3 päivää aikaa kommentoida. Sen jälkeen jakelu kaikille Tampereen listalla (n. 100) oleville.
- Jatta on yhteydessä viimeisessä kohdassa mainittuihin tahoihin, ja keskustelee heidän osallistumisestaan työryhmän työskentelyyn.
- Jatta suunnittelee ja valmistele seuraavan kerran työskentelyn.

9. Seuraava tapaaminen

Työryhmän työskentelyn kulku

1. tapaaminen 21.10.2009 klo 14-17 = MIKSI?

Hahmotellaan tamperelaisen vapaaehtoistoiminnan koulutuksen kenttää, pohditaan yhteistyön hyötyjä ja visioidaan aiheeseen liittyviä tarpeita ja mahdollisuuksia

2. tapaaminen ke 18.11.2009 klo 14-17 MITÄ?

Välitehtävät (Kansalaisareena ja tamperelaiset yhteisöt)

3. tapaaminen ke 9.12.2009 klo 14-17 = MITEN?

Lopuksi sovitaan (jotain konkreettista!)

Muistion kokosi,

Jatta Vikström

jatta.vikstrom(at)kansalaisareena